

**ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ЧРЕЗ
ДИРЕКЦИЯ
МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ**

ДОКЛАД

от съдия Мариета Неделчева – Окръжен съд – София
Национално лице за контакт в НСММСНДРБ
Звено за контакт в ЕСМ

Въз основа Решение по Протокол № 12 на Съдийската колегия на ВСС от 05.04.2023 г. бях командирована за участие в 33 - та среща на Мрежата за разследване и наказателно преследване на геноцид, престъпления против човечеството и военните престъпления /Мрежата за геноцид/. В срещата участвах в качеството си на контактна точка за Р България по въпросите за престъпленията против човечеството, военните престъпления и геноцид в Националната координационна система на Евроджъст.

Срещата се проведе за времето от 19-20.04.2023 г. в гр. Хага, Кралство Нидерландия. В събитието взеха участие звена за контакт на всяка една държава членка на ЕС, както и представители на държави, които имат статута на наблюдатели в Мрежата, като САЩ, Великобритания, Канада и др., както и представители на неправителствени организации, развиващи дейност в областта на хуманитарното право. Участниците в откритата сесия на Срещата бяха около 150 души.

Срещата се проведе под егидата на Шведското председателство на ЕС, като г-жа Хана Лемон, заместник - главен прокурор на Прокуратурата в Кралство Швеция и г-н Ладислав Хамран, президент на Евроджъст, приветстваха участниците в срещата.

Акцентът на 33-тата среща на Мрежата за геноцид бе поставен върху въпроса за корпоративната наказателна отговорност за основните международни престъпления и предизвикателствата, които срещат разследващите органи и съдилищата в наказателните производство свързани с такива престъпления. По време на първата част от откритата сесия бе представена генералната правна рамка за търсене на наказателна отговорност на юридическите лица в различните държави членки, най-скоро образуваните или приключили дела, натрупания опит и предизвикателства, както бяха споделения и виждания на различни експерти, как корпоративната отговорност може да бъде ангажирана за такива престъпления. Втората част на откритата сесия беше посветена на продължаващите инициативи, ръководени от Евроджъст, Главната прокуратура на Украйна, както и инициативата за Многостранен договор за молби за правна помощ и екстрадиция за национално преследване на най-сериозните международни престъпления, и бяха представени и активностите, извършвани от Секретариата на Мрежата за геноцид и обществеността.

В течение на срещата бяха изнесени презентации, които представиха образувани разследвания срещу големи търговски корпорации, които имат отношение към извършването на най-тежките международни престъпления, най-вече към подпомагането

на извършването на такъв вид престъпления. С тези презентации бяха подчертани правните проблеми и предизвикателства, като фокусът беше съсредоточен върху нарастващото признание на въвличането на юридическите лица в извършването на най-тежките международни престъпления. Беше направено заключение от участниците в Срещата, че разследването на действията на различните корпорации може да има възпиращ ефект, тъй като дружествата предпочитат да преустановят дейността си в различни територии, вместо да бъдат свързани и подозирани, че са съучастници в извършване на най-тежките международни престъпления. Бе представено и решение на Върховния съд във Франция от септември месец 2021 г. и влиянието, което то е оказало при търсене на наказателна отговорност на юридическите лица в тази държава. Споделен беше опит от прокурори от САЩ във връзка с образувани дела за търсенето на наказателна отговорност на юридически лица и конкретно отговорност за участие в реализирането на най-тежките международни престъпления, каквито са геноцида, престъпленията против човечеството и военните престъпления.

Подчертана беше и важната роля на обществеността при делата, при които се търси корпоративна наказателна отговорност. Посочено бе, че приносът на гражданското общество може условно да бъде разделен на три направления: 1. Като основание за образуване на наказателно производство чрез подаване на жалби, с които да уведомяват националните власти, 2. Да предоставят информация и достъп до доказателства и 3. Да представят иновативни правни аргументи по отношение на международните престъпления и свързаната с тях корпоративна отговорност.

По време на срещата бе изнесена презентация от ръководителя на Департамента за Международно правно сътрудничество, към Главната прокуратура на Украйна, за делата, които се разследват в Украйна и са свързани с най-тежките международни престъпления.

В течение на срещата бе посочено, че Инициативата за създаването на Договор за международна правна помощ и екстрадиция за национално преследване на най-сериозните международни престъпления, е подкрепена от 77 държави. Участниците бяха уведомени, че дипломатическата конференция за приемането на Конвенцията за международно сътрудничество при разследването и преследването на геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и други международни престъпления ще се състои на 15-26.05.2023 г. в гр.Люблина, Словения.

По време на събитието беше подчертана важната роля, която Мрежата за геноцид играе като форум на професионалисти, които си обменят информация, спомага за развитие на сътрудничеството и подпомага националните разследвания в борбата срещу безнаказаността на престъпленията геноцид, престъпления против човечеството и военни престъпления.

С Уважение,

Съдия в СНС:.....

Национално лице за контакт в НСММСНДРБ

Звено за контакт в Мрежата за разследване и наказателно преследване на геноцид, престъпления против човечеството и военните престъпления

/съдия М.Неделчева/